

The Conscious Prediction Model of Crisis in Sports: Professional Football in Iran

Mehran Seirafian Baboldashti¹ , Rasool Nazari² , Ghasem Rahimi³

1. Department of Sport Management, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
E-mail: mehran_sba@yahoo.com
2. Corresponding Author, Department of Sport Management, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran. E-mail: r.nazari@khuisf.ac.ir
3. Department of Sport Management, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
E-mail: rahimi_gh@yahoo.com

Article Info	ABSTRACT
Article type: Research Article	Introduction: Crisis is known as an extraordinary disorder in standard operations that threatens the safety and success of an organization. Before the crisis, there is an opportunity to prevent some serious damages by predicting and managing possible crises. The gap of conscious prediction of crises in professional football of Iran is clear. Therefore, the current study set to propose a model of conscious crisis prediction for professional football of Iran.
Article history: Received: 2 January 2023 Received in revised form: 23 May 2023 Accepted: 3 June 2023 Published online: 23 October 2023	Methods: A qualitative study was conducted, selecting a constructivist approach of the Grounded Theory strategy. Exploratory-fundamental data were collected using targeted, snowball sampling technique based on in-depth semi-structured interviews with 19 experts of sports management familiar with sports crisis.
Keywords: <i>Risk</i> <i>Prediction</i> <i>Crisis Management,</i> <i>Professional Sports</i> <i>Football.</i>	Results: Theoretical saturation of open codes is the beginning of centralized coding. Afterwards, the primary axes were identified, i.e. after transcribing about 197 sentences of the interviews and excluding duplicates, 121 primary concepts and categories were obtained in the initial coding, and then 31 centralized codes were obtained; finally, the main categories were presented in seven central codes.
	Conclusion: The root of all possible crises likely to occur in Iran's professional football must be determined. Afterward, the pathology of crises should be indicated, taking into account that today's world is full of different uncertainties, abundant complexities, ambiguities, and uncontrollable fluctuations. Then, conscious prediction should be applied to design different scenarios associated with every crisis.

Cite this article: Seirafian Baboldashti, M., Nazari, R., & Rahimi, Gh. al. (2023). The Conscious Prediction Model of Crisis in Sports: Professional Football in Iran. *Sport Management Journal*, 15(3); 353-370.

[DOI:http://doi.org/10.22059/JSM.2023.353302.3088](https://doi.org/10.22059/JSM.2023.353302.3088).

Journal of Sport Management by University of Tehran Press is licensed under CC BY-NC 4.0 | web site: <https://jsm.ut.ac.ir/> | Email: jsm@ut.ac.ir.

Extended Abstract

Introduction

A crisis is defined as an extraordinary disruption in standard operations that threatens the safety and success of an organization. Before the crisis, there is an opportunity to prevent some serious damage by predicting and managing possible crises. The void of conscious prediction of crises in Iran's professional football is visible. Therefore, the aim of this study is to present a model of conscious crisis prediction in Iranian professional football. But with these interpretations, due to the special conditions of professional football, planning in today's football becomes complicated and difficult when different decisions must be made. Also, planning in professional sports becomes more difficult when different people have to be considered in these decisions. This situation becomes more complicated when there are multiple stakeholders (organizing committees, participants, legal groups, facilities and venues, sponsors, etc.) and various tasks must be performed. The challenge for professional sports organizers is to be flexible to meet the needs of different groups and sports. One of the most important challenges facing the organizers of professional sports and especially professional football is dealing with possible crises and risks that may occur in various economic, cultural, infrastructural, event, national and international sectors.

Methods

The current study was conducted qualitatively and by choosing a constructivist approach from the database strategy. The data of this research, which had an exploratory-fundamental nature, was collected through targeted sampling with the snowball technique and based on in-depth semi-structured interviews with 19 sports management experts familiar with the crisis in sports.

Results

By extracting the codes of the studies, analyzing and the theoretical saturation of open codes is the beginning of centralized coding; after that, the main axes were identified. Thus, after about 197 sentences implemented from the interviews, after removing duplicates, 121 basic concepts and categories were obtained in the initial coding, then 31 centralized codes were obtained and finally, the main categories were presented in seven central codes. After analyzing the categories related to the conscious prediction of the crisis in Iran's professional football, the final model of the research was presented in such a way that the root of all possible crises that are likely to occur in Iran's professional football were determined; After that, the

pathology of each crisis should be done considering that today's world is full of various uncertainties, great complexity, many ambiguities and uncontrollable fluctuations; Then, with conscious forecasting, different scenarios and appropriate to each crisis should be designed; Finally, based on the management approach based on the future, the issue of education and organization should be implemented in the main players of professional football in Iran. Figure 4 shows the model of conscious crisis prediction in Iran's professional football.

Conclusion

In the final conclusion of this research, it can be claimed that any possible crisis that may occur in professional football can be tested based on this model. The mechanism of using this model was discussed before and the operational suggestions related to all the main components were presented separately. In the end, it can be stated that the root of all possible crises that are likely to occur in Iran's professional football should be determined, and after that, the pathology of each crisis should be determined, taking into account that today's world is full of various uncertainties, great complexity, many ambiguities and fluctuations. It is uncontrollable. After that, with conscious forecasting, different scenarios and appropriate to each crisis should be designed; Finally, in order to plan, organize, direct, allocate resources and other factors of crisis management in professional football, it is necessary to determine educational, research, equipment, logistic and structural needs by using forward-looking management approaches. In relation to this study, there is no debatable limitation; but perhaps it can be acknowledged that although this model was specifically designed for the conscious prediction of crises in football, it can be used in connection with other sports in the field of professional sports. Therefore, future researchers are suggested to use this model as a model and test it on different sports and submit their report. It is also suggested that future researchers design the future scenarios of crisis management in Iran's professional football based on a forward-looking approach.

Ethical Considerations

All the statistical sample in the present study participated in the research process knowingly and with full satisfaction.

Compliance with ethical guidelines: The participants were asked to express their opinions in order to comply with ethical points in the research process and then applied by the research team.

Funding: This research did not use any institutional research budget.

Authors' contribution: All members of the research team had an equal contribution to the present research.

Conflict of interest: The authors do not have any conflict of interest at present.

Acknowledgments: We appreciate all managers, expert's who helped the research team in the process of conducting the research.

مدل پیش‌بینی آگاهانه بحران در ورزش: فوتبال حرفه‌ای ایران

مهران صیرفیان باب الدشتی^۱، رسول نظری^۲، قاسم رحیمی^۳

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران. رایانامه: aboalfazlkargar57@gmail.com
۲. نویسنده مسئول، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران. رایانامه: r.nazari@khuisf.ac.ir
۳. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران. رایانامه: rahimi_gh@yahoo.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	مقدمه: بحران به‌عنوان یک اختلال فوق‌العاده در عملیات استاندارد شناخته می‌شود که ایمنی و موفقیت یک سازمان را تهدید می‌کند. تا پیش از وقوع بحران، این فرصت وجود دارد که با پیش‌بینی و مدیریت بحران‌های احتمالی، از برخی آسیب‌های جدی، پیشگیری کرد. خلأ پیش‌بینی آگاهانه بحران‌ها در فوتبال حرفه‌ای ایران، به چشم می‌آید. از این رو هدف این تحقیق، ارائه مدل پیش‌بینی آگاهانه بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران است.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۱۲	روش پژوهش: تحقیق حاضر از نوع کیفی است و با انتخاب رویکرد ساخت‌گرا از راهبرد داده‌بنیاد انجام شد. داده‌های این پژوهش که ماهیتی اکتشافی-بنیادی داشت، از طریق نمونه‌گیری هدفمند با تکنیک گلوله‌برفی و بر اساس مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساختاریافته با ۱۹ نفر از خبرگان مدیریت ورزشی آشنا با بحث بحران در ورزش جمع‌آوری شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۳/۰۲	یافته‌ها: اشباع نظری کدهای باز، شروع کدگذاری متمرکز است؛ پس از آن محورهای اصلی مشخص شدند. بدین صورت که پس از حدود ۱۹۷ جمله پیاده‌سازی شده از مصاحبه‌ها، پس از حذف موارد تکراری، ۱۲۱ مفهوم اولیه و مقوله در کدگذاری اولیه، سپس، ۳۱ کد متمرکز به دست آمد و در نهایت در هفت کد محوری، مقوله‌های اصلی ارائه شدند.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۳/۱۳	نتیجه‌گیری: ریشه همه بحران‌های احتمالی که احتمال وقوعشان در فوتبال حرفه‌ای ایران وجود دارد، باید مشخص شود و پس از آن باید آسیب‌شناسی هر بحران با در نظر گرفتن اینکه دنیای امروزی، سرشار از عدم قطعیت‌های گوناگون، پیچیدگی فراوان، ابهامات بسیار و نوسان‌های کنترل‌نشده است، انجام گیرد. پس از آن با تفکر پیش‌بینی آگاهانه، سناریوهای مختلف و مربوط به هر بحران، طراحی شود.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۸/۰۱	
کلیدواژه‌ها:	
ریسک، پیش‌بینی، مدیریت بحران، ورزش حرفه‌ای، فوتبال.	

استناد: صیرفیان باب الدشتی، مهران؛ نظری، رسول؛ رحیمی، قاسم (۱۴۰۲). مدل پیش‌بینی آگاهانه بحران در ورزش: فوتبال حرفه‌ای ایران. نشریه مدیریت ورزشی، (۳) ۳۵۳-۳۷۰، ۱۵.

DOI:<http://doi.org/10.22059/JSM.2023.353302.3088>

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کپی‌رایت کامنز (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان واگذار کرده است. آدرس نشریه <https://jsm.ut.ac.ir/> | ایمیل: jsm@ut.ac.ir. © نویسندگان.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران.

مقدمه

روزبه‌روز بر محبوبیت ورزش، نزد جهانیان افزوده می‌شود و میلیون‌ها نفر در سراسر جهان را در هر سنی درگیر خود می‌کند (فلمنینگ^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). ورزش، نقش (ویتل^۳؛ ۲۰۱۹) و هویت منحصربه‌فردی در بیشتر جوامع دارد (یائو^۴ و همکاران، ۲۰۲۰) و در شکل‌های مختلف خود، بخشی از حیات روزمره بسیاری از مردم است (جاکمان^۵ و همکاران، ۲۰۲۱). امروزه ورزش، به یکی از بزرگ‌ترین صنایع در دنیا تبدیل شده است (جانگ و جو^۶؛ ۲۰۲۱). از جذاب‌ترین منظره‌های ورزش، ورزش حرفه‌ای است. ورزش حرفه‌ای از جمله عوامل حیاتی در توسعه صنعت ورزش در کشورهای مختلف است (اینوی^۷ و همکاران، ۲۰۲۱). رشد فزاینده مشارکت ورزشی در شمار زیادی از کشورها، ثروت، محبوبیت و شهرتی که ورزشکاران بزرگ برای خود کسب کردند، از مهم‌ترین عوامل دگرگون شدن مفهوم ورزش غیرحرفه‌ای و تحول تدریجی آن به ورزش حرفه‌ای بود (ونک^۸ و همکاران، ۲۰۱۷). ورزش حرفه‌ای یک نوع تجارت ورزشی است که در آن برجذب ورزشکاران بسیار ماهر تأکید می‌شود (ال‌وی^۹ و همکاران، ۲۰۲۲). ویژگی این نوع از ورزش، رونق‌زایی است (چن^{۱۰}؛ ۲۰۲۲؛ دی‌فیوری^{۱۱} و همکاران، ۲۰۲۱).

در میان تمام رشته‌های مختلف ورزش حرفه‌ای، ورزش فوتبال یکی از پرطرفدارترین و دوست‌داشتنی‌ترین ورزش‌های گروهی در دنیا به‌شمار می‌آید. فوتبال حرفه‌ای، به‌گونه‌ای سازماندهی می‌شود که برترین ورزشکاران برای جذب بیشترین تماشاگر و درآمد مالی به خدمت گرفته شوند (کارترا^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۲؛ مادن^{۱۳}؛ ۲۰۱۲). امروزه فوتبال رایج‌ترین رشته ورزشی در بیشتر کشورهای دنیاست. حتی کسانی که به فوتبال بی‌تفاوت و بی‌علاقه‌اند، اهمیت اجتماعی آن را انکار نمی‌کنند. علاقه‌مندی به پیگیری و تماشای مسابقات فوتبال به اندازه‌ای است که گمان نمی‌رود هیچ واقعه علمی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی باشد که جامعه‌ای با این وسعت بخواهد با این شتاب جریان وقوع آن را دنبال کند (تابش و همکاران، ۲۰۱۶). در ایران نیز فوتبال به پرهوادارترین ورزش تبدیل شده است و از سال ۱۳۸۰ با برگزاری اولین دوره لیگ برتر، گام‌های حرفه‌ای شدن فوتبال در ایران برداشته شد. پس از آن بود که متولیان برگزاری فوتبال حرفه‌ای، به فکر افزایش کیفی خدمات و برنامه‌ریزی گسترده در تمام سطوح فوتبال حرفه‌ای پرداختند.

اما با این تفاسیر به‌سبب شرایط خاص فوتبال حرفه‌ای، برنامه‌ریزی در فوتبال امروزی در زمانی که باید تصمیمات مختلف اتخاذ شوند، پیچیده و سخت می‌شود. همچنین برنامه‌ریزی در ورزش حرفه‌ای در زمانی که باید افراد مختلف در این تصمیمات مدنظر قرار گیرند، سخت‌تر می‌شود. این وضعیت در شرایطی که ذی‌نفعان متعدد (کمیته‌های سازماندهی، شرکت‌کنندگان، گروه‌های قانونی، تأسیسات و اماکن، حامیان مالی و غیره) وجود دارد و وظایف مختلفی باید انجام شود، پیچیده‌تر می‌شود (خدادادکاشی و کریم‌نیا، ۲۰۱۸). چالش سازمان‌دهندگان ورزش حرفه‌ای، منقطع بودن برای برطرف کردن نیازهای گروه‌ها و ورزش‌های متفاوت است (استوارت و راینر^{۱۴}؛ ۲۰۱۶). یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی سازمان‌دهندگان ورزش حرفه‌ای و به‌خصوص فوتبال حرفه‌ای، مواجهه با بحران‌ها^{۱۵} و ریسک‌های احتمالی است که احتمالاً در بخش‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی، زیرساختی، رویدادی، ملی و بین‌المللی به

1. Sport
2. Fleming
3. Whittle
4. Yao
5. Jackman
6. Zhang & Xu
7. Inoue
8. Venek
9. Lv
10. Chen
11. DiFiori
12. Carter
13. Madden
14. Stewart & Rayner
15. Crisis

وقوع می‌پیوندند. برای مثال در حال حاضر (۲۰۲۲)، یکی از بحران‌هایی که فوتبال حرفه‌ای ایران با آن روبه‌روست، حذف دو تیم پرتفردار استقلال و پرسپولیس، از جام قهرمانان آسیاست؛ هرچند خبرهایی از لغو تعلیق کمیته صدور مجوز حرفه‌ای فوتبال ایران از سوی کنفدراسیون فوتبال آسیا به گوش می‌رسد، اما به نظر می‌رسد همه اینها مشروط است و حتی خطر جریمه و یا تعلیق فوتبال ایران، همچنان ادامه دارد. گذشته از دلایل وقوع این اتفاق، آنچه مورد اهمیت است، آماده نبودن ارکان فوتبال ایران در مواجهه با این بحران بود که تأثیرات بسیار زیادی در اجتماع داشت. مسئله مهم‌تر دیگری نیز وجود دارد، که از یک طرف بسیار خوشایند است و از سوی دیگر برای متولیان فوتبال حرفه‌ای و سیستم ورزش ایران، یک بحران محسوب می‌شود؛ بحث ورود بانوان به ورزشگاه‌ها که از سوی فدراسیون جهانی فوتبال مطرح شده است و با جدیت در پی اجرای آن است، نه تنها یک بحران در ورزش یا فوتبال است، بلکه به سبب اینکه یک مسئله اجتماعی و فرهنگی است، حتی حاکمیت و دولت نیز با آن روبرو شده‌اند. در اینجا نیز فارغ از نوع مشکل و دلایل پیچیده آن، نداشتن هیچ راهبردی برای حل این مشکل ساده، و ارائه راهکارهای کوتاه‌مدت که دیگر پاسخگوی مردم و سازمان‌های بالادستی نیستند، بر اهمیت پرداختن به بحث بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران، صحنه می‌گذارد.

از جمله عوامل مختلف عوامل بحران‌زای دیگر در ورزش می‌توان به بی‌توجهی به طراحی مجموعه ورزشی در تأمین ایمنی تماشاگران و ورزشکاران در هنگام ساخت، عدم برنامه‌ریزی مناسب و فقدان نظارت بر اجرای دستورالعمل‌ها و رویه‌های امنیتی و ایمنی و نداشتن طرح و برنامه مدیریت بحران، عدم برنامه‌ریزی مناسب در واگذاری بلیت، برخورد نامناسب نیروی انتظامی با تماشاگران و بی‌توجهی به ارزش‌ها، نگرش‌ها، نیازهای رفاهی تماشاگران، مشکلات اقتصادی، اجتماعی، اشاره کرد. الهی و پورآقایی (۲۰۱۴) در همان سال‌های ابتدایی حرفه‌ای شدن فوتبال ایران، تحقیقی روی ۱۷ استادیوم محل برگزاری مسابقات لیگ حرفه‌ای فوتبال ایران انجام دادند؛ آنها نشان دادند که به هیچ‌وجه معیارهای اصلی یک استادیوم استاندارد را ندارند. این تحقیق نشان داد که بیش از ۷۰ درصد استادیوم‌های فوتبال کشور تنها ۲۰ درصد از حداقل استانداردهای لازم را داشته‌اند. امکانات مناسب و کیفیت بالای استادیوم‌های محل برگزاری مسابقات از یک سو موجب رضایت‌مندی و تکرار رفتار مصرف‌کنندگان صنعت فوتبال خواهد شد. با جمع‌بندی موارد مذکور به نظر می‌رسد عوامل بروز بحران در حوزه‌های سخت‌افزار، نرم‌افزار و جان‌افزاری قابل شناسایی و تفکیک است.

دبیرخانه راهبرد بین‌الملل وابسته به سازمان ملل متحد، در جدیدترین بیانیه خود، بحران را ازهم‌گسیختگی جدی در عملکردهای یک جامعه که به ایجاد خسارات انسانی، سرمایه‌ای و یا زیست‌محیطی منجر می‌شود، تعریف کرده است (دلوین، ۲۰۰۷). به این ترتیب در صورتی که حادثه‌ای بحران اطلاق می‌شود که سازگاری با آن با توجه به منابع موجود فراتر از توان جامعه باشد؛ از این دیدگاه، وقوع حوادث به‌طور معمول ناشی از تأثیرات منفی مخاطراتی^۳ است که به‌خوبی مدیریت نشده‌اند (کومبس و لافر، ۲۰۲۲). گئورگ و پرات^۵ (۱۹۹۷) بحران را واقعه‌ای ناگهانی و بدشانسی بزرگی که باعث آشفتگی در اساس روابط و فعالیت‌های معمول جامعه می‌شود، تعریف کرده‌اند. در جهت مهار حوادث غیرمترقبه و آمادگی برای مقابله با بحران، وجود سیستمی به نام «سیستم مدیریت بحران» ضروری است. این سیستم مدیریتی می‌بایست، با برنامه‌ریزی دقیق و تشکیل کمیته‌هایی برای جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل داده‌ها، به پیش‌بینی احتمال وقوع بحران و پیشگیری از آن، همچنین تحلیل بحران به وجود آمده و چگونگی مقابله با آن، برآورد خسارت مادی و معنوی، در نهایت ایجاد تعادل و بازگرداندن شرایط پیشین، پردازد (پاکباز، ۲۰۲۱).

مدیریت بحران، گستره‌ای از فعالیت‌های طراحی شده برای تداوم کنترل بر بحران و شرایط اضطراری؛ و فراهم آوردن چارچوبی برای کمک به افراد در معرض خطر یا بازیابی تأثیرات ناشی از بحران‌هاست (کومبس، ۲۰۰۸). به عقیده هیلز^۷ (۲۰۰۵)، از ضروریات مدیریت

¹ ISDR (International Strategy for Disaster Reduction)

² Devlin

³ Hazards

⁴ Combs & laufer

⁵ George & Pratt

⁶ Coombs

⁷ Hilz

بحران، اتخاذ راهبرد انعطاف‌پذیری است. به این معنا که در مراحل مختلف وقوع یک بحران، می‌بایست از راهبرد متناسب با آن مرحله استفاده کرد. راهبرد کلی مدیریت بحران قبل از وقوع، راهبرد کنشی است، یعنی مدیریت بحران بر آن است که با پیش‌بینی و پیشگیری از وقوع بحران، جلوگیری و یا حجم آن را مهار کند و یا کاهش دهد.

به‌نظر می‌رسد یکی از راه‌هایی که می‌تواند بسترسازی مناسب برای پیش‌بینی و پیشگیری از وقوع بحران باشد، بهره‌گیری از زمینه‌دانشی و نظری است. یکی از این دانش‌ها که اندیشمندان بزرگی در سرتاسر جهان با تمسک به آن، خدمتگذار دولت خود هستند، دانش ایجاد مدل‌های بومی مبتنی بر داده‌ها در ارتباط با مسائل مختلف است. در زمینه مدیریت بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران نیز می‌توان گفت، وجود یک مدل پیش‌بینی آگاهانه این بحران‌ها، احتمالاً بتواند راهنمای مناسبی برای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در این حیطه باشد.

هرچند با بررسی اجمالی، مشخص می‌شود که در ارتباط با مدیریت بحران در ورزش پژوهش‌هایی در ایران و سایر نقاط جهان صورت پذیرفته است؛ از جمله این پژوهش‌ها می‌توان به پژوهش‌های نایت^۱ و همکاران (۲۰۱۹) در زمینه یک مدل پیشنهادی در بحران‌های ورزشی و ارتباطات؛ مک لوگین^۲ (۲۰۱۹) در خصوص ریسک در ورزش‌های زمستانی برای ورزشکاران؛ لاینگ^۳ و همکاران (۲۰۱۹) در زمینه مدیریت ریسک و حوادث در اوقات فراغت و صنعت ورزش؛ بروون و بلینگز^۴ (۲۰۱۳) در خصوص طرفداران ورزش به‌عنوان مخاطبان بحران در رسانه‌های اجتماعی؛ گل‌محمدی، عسکری و خوروش (۲۰۲۲) در زمینه ارائه مدل مدیریت بحران در برگزاری رویدادهای ورزشی، عمرانی، معماری و رضایی پندری (۲۰۲۲) با هدف مطالعه ابزارهای مقابله با بحران‌های اجتماعی-اقتصادی در باشگاه‌های فوتبال ایران؛ بیگلری و همکاران (۲۰۲۱) با هدف شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر بحران هواداری در لیگ برتر فوتبال ایران؛ کریمی و همکاران (۲۰۲۱) با هدف تدوین الگوی مفهومی مدیریت بحران در رویدادهای ورزشی بر اساس تحلیل تماتیک؛ کارگر و همکاران (۲۰۱۶) در خصوص ارائه الگوی عوامل تأثیرگذار بر امنیت رویدادهای ورزشی و پژوهش شاه‌منصوری و مظفری (۲۰۰۷) در خصوص عوامل بحران‌زای ورزشی و روش پیشگیری از آنها، اشاره کرد. با مرور ادبیات ارائه‌شده، می‌توان گفت که نداشتن یک مدل پیش‌بینی آگاهانه در بحران‌های ورزشی، به‌خصوص فوتبال حرفه‌ای در تحقیقات گذشته، یک خلأ اساسی و یک گپ عمده در مدیریت ورزش و فوتبال حرفه‌ای ایران است.

پس از تعیین اهمیت پیش‌بینی بحران‌ها در مدیریت بحران در فوتبال حرفه‌ای و استخراج خلأ دانش موجود بر اساس تحقیقات گذشته، محققان بر این مسئله متمرکز می‌شوند که اگر به پیش‌بینی آگاهانه بحران‌های احتمالی توجه نشود، چه اتفاقاتی پیش خواهد آمد؟ متخصصان جامعه‌شناسی و روانشناسی، ورزش را پدیده‌ای اجتماعی و فرهنگی می‌دانند که پیوندی ناگسستنی با مجموعه نهادها و ساختارهای اجتماعی دارد (انورالخولی، ۲۰۰۴). با توجه به اینکه ورزش پدیده‌ای اجتماعی است و هر پدیده اجتماعی می‌تواند به دلایل گوناگون تحت تأثیر عوامل خطرزا قرار گیرد و مشکلاتی را برای جامعه و کشور فراهم کند، از این‌رو جامعه ورزش نیز از مشکلات و خطرهایی که آن را تهدید می‌کند و ممکن است در نهایت برای این جامعه فعال و پویا بحران ایجاد کند، به دور نیست (شاه‌منصوری و مظفری، ۲۰۰۶). پس احتمالاً می‌توان گفت، در صورتی که به طراحی مدلی برای پیش‌بینی بحران‌ها در فوتبال حرفه‌ای ایران، توجه نشود، احتمالاً خطر بروز بحران‌های بزرگ و کوچک در رویدادهای فوتبالی و سایر حیطه‌های ورزش حرفه‌ای، بدون آمادگی لازم برای مقابله با آنها، وجود خواهد داشت. در این خصوص و با توجه به اهمیت روزافزون فوتبال حرفه‌ای و توسعه آن در ایران و جمعیت زیادی که در قالب‌های مختلف درگیر فوتبال حرفه‌ای هستند، به‌نظر می‌رسد ایجاد مدلی برای پیش‌بینی آگاهانه بحران در این حیطه، دارای اهمیت خاصی باشد. به‌نظر می‌رسد در صورت عملیاتی شدن این پژوهش، فدراسیون فوتبال ایران و کمیته‌های مختلف آن از بهره‌وران اصلی این

1. Flexible Strategy

2. Knigh

3. McLoughlin

4. Laing

5. Brown & Billings

پژوهش باشند؛ همچنین باشگاه‌های حرفه‌ای خصوصی و دولتی از نتایج این پژوهش برای برنامه‌ریزی آینده خود و ارائه راهبردهایشان استفاده کنند. از این رو هدف از انجام این فعالیت پژوهشی، ارائه الگوی پیش‌بینی آگاهانه بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران است.

روش‌شناسی پژوهش

در این تحقیق، از روش تحقیق نظریه‌مبنایی که از استراتژی‌های محبوب تحقیق کیفی است، استفاده شد. روش‌های نظریه‌مبنایی قرن بیستم، امکانات غنی برای پیشبرد تحقیقات کیفی در قرن بیست‌ویکم ارائه می‌دهند. تحقیق‌های علوم رفتاری و انسانی یکی از حوزه‌هایی است که در آن محققان می‌توانند روش‌های نظریه‌مبنایی را که گلیسر و اشتراوس^۱ (۱۹۶۷) ایجاد کرده‌اند، به‌طور ثمربخش به‌کار ببرند (چارمز، ۲۰۰۵). اصطلاح نظریه‌مبنایی یا پایه هم به روش تحقیق و هم به محصول تحقیق اشاره دارد. با این حال، محققان به‌طور معمول از این اصطلاح به معنای شیوه تجزیه و تحلیل استفاده می‌کنند (چارمز، ۲۰۰۸). اساساً، روش‌های نظریه‌مبنایی مجموعه‌ای از دستورالعمل‌های تحلیلی انعطاف‌پذیرند که محققان را قادر می‌سازد تا جمع‌آوری داده‌های خود را متمرکز کنند و از طریق سطوح متوالی تجزیه و تحلیل داده‌ها و توسعه مفهومی، نظریه‌های میان‌رده استقرایی ایجاد کنند. نقطه قوت عمده روش‌های نظریه‌مبنایی این است که ابزارهایی برای تجزیه و تحلیل فرایندها فراهم می‌کنند که پتانسیل زیادی برای مطالعه مسائل عدالت اجتماعی دارند. این روش، محققان را تشویق می‌کند تا به جهان‌های مورد بررسی خود نزدیک بمانند و مجموعه‌ای یکپارچه از مفاهیم نظری را از مواد تجربی خود توسعه دهند که نه تنها آنها را ترکیب و تفسیر می‌کند، بلکه روابط فرایندی را نیز نشان می‌دهد (چارمز، ۲۰۰۵). فرایند جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها در نظریه‌مبنایی تکراری و چرخه‌ای است (ویلیامز^۲ و همکاران، ۲۰۲۲) و در شکل ۱ به نمایش درآمده است.

نظریه‌مبنایی دارای رویکردهای متفاوتی است. برای توسعه یک نظریه‌مبنایی برای سده بیست‌ویکم که تحقیق‌های علوم رفتاری و انسانی را نیز در برمی‌گیرد، باید به‌جای گرایش‌های عینی‌گرایانه، بر عناصر ساخت‌گرایانه آن تکیه کنیم (چارمز، ۲۰۰۵). از این رو در این پژوهش، به‌منظور مدل‌سازی، از رویکرد ساخت‌گرا در نظریه‌مبنایی که چارمز (۲۰۰۶) ارائه کرده است، استفاده شد. یک نظریه‌مبنایی بر ساخت‌گرایی (چارمز، ۲۰۰۰؛ ۲۰۰۵؛ ۲۰۰۶؛ ۲۰۰۸) دستورالعمل‌های نظریه‌مبنایی را به‌عنوان ابزار اتخاذ می‌کند، اما مفروضات عینیت‌گرایانه و پوزیتیویستی را در فرمول‌بندی‌های قبلی خود قبول نمی‌کند. رویکرد ساخت‌گرا یا سازنده‌گرایانه به‌جای تأکید بر روش‌های مطالعه، بر پدیده‌های مورد بررسی تأکید دارد. نظریه‌پردازان مبتنی بر ساخت‌گرایی موضعی انعکاسی در مورد شیوه‌های شناخت و بازنمایی داستان مورد بررسی اتخاذ می‌کنند. این به معنای توجه دقیق به واقعیت‌های تجربی و ارائه‌های جمع‌آوری‌شده از آنها و قرار دادن محقق در این واقعیت‌ها است (چارمز، ۲۰۰۵). به‌نظر می‌رسد برای ارائه مدل در مسئله مدیریت بحران در ورزش حرفه‌ای، رویکرد بر ساخت‌گرایی مناسب‌ترین انتخاب است.

¹ Glaser & Strauss

² Charmaz

³ Williams

شکل ۱. نمایش تصویری ماهیت چرخه‌ای نظریه‌ی زمینه‌ای (ویلیامز و همکاران، ۲۰۲۲)

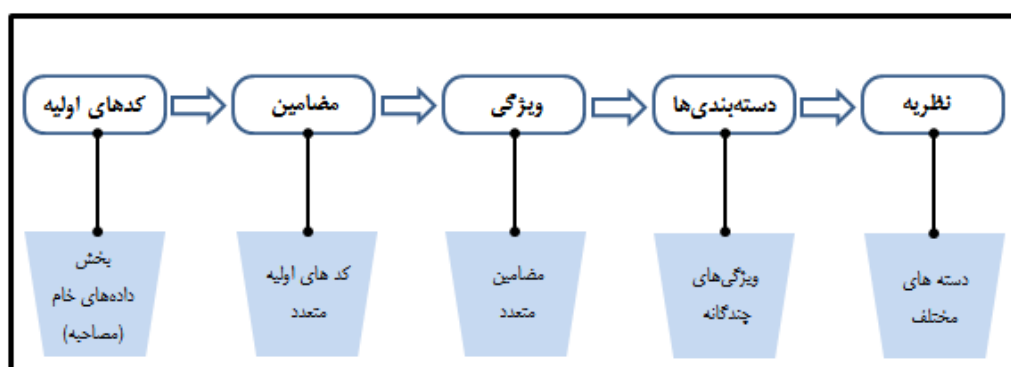
مشارکت‌کنندگان در این تحقیق، شامل متخصصان مدیریت و فوتبال حرفه‌ای آشنا با مدیریت بحران و ریسک بودند که بر اساس شاخص‌های مشخص شده در قسمت معیارهای ورود به پژوهش در جدول ۱ انتخاب شدند. به منظور نمونه‌گیری برای انجام مصاحبه‌های عمیق و نیمه‌ساختاریافته، از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک نمونه‌گیری گلوله‌برفی استفاده شد. مشارکت‌کنندگان در پژوهش با استفاده از شاخص اشباع نظری به ۱۹ نفر رسیدند. ویژگی‌ها و مشخصات دموگرافیک شرکت‌کنندگان، معیارهای انتخاب مشارکت‌کنندگان و مباحث موجود در مصاحبه‌ها در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. مشخصات دموگرافیک، ویژگی‌های مشارکت‌کنندگان و معیارهای ورود به پژوهش

مشخصات دموگرافیک						
حوزه فعالیت	تعداد (نفر)	رشته تحصیلی	تعداد (نفر)	تحصیلات	تعداد (نفر)	سن
دانشگاهی	۱۰	علوم ورزشی	۱۳	ارشد	۵	۳۵ تا ۵۰
اجرایی	۹	سایر	۶	دکتری	۱۴	بالای ۵۰
معیارهای انتخاب مشارکت‌کنندگان			مباحث موجود در مصاحبه‌ها			
۱. افراد آشنا با ادبیات مدیریت بحران در ورزش	۲	گیلان	۵. مدیریت بحران ورزش	۱. ورزش حرفه‌ای	۲	
۲. افراد آشنا با دارای سابقه اجرایی در فوتبال	۲	کردستان	۶. روش‌های پیش‌بینی	۲. فوتبال حرفه‌ای	۲	
۳. دو گروه بالا و آشنا به مدلسازی نظریه‌ی مبنایی	۱	خ. رضوی	۷. لیگ برتر فوتبال	۳. بحران در ورزش	۱	
۴. داشتن حداقل دو کتاب یا مقاله در زمینه‌های بالا	۱	سمنان	۸. مدیریت فوتبال	۴. ریسک و ورزش	۱	

در این تحقیق، داده‌ها بر اساس نظریه زمینه‌ای و با رویکرد ساختگرا (چارمز، ۲۰۰۶) کدگذاری و تجزیه و تحلیل شدند. چهار فرایند همپوش در تحلیل ساخت‌گرای نظریه داده‌بنیاد عبارت‌اند از: کدگذاری اولیه، کدگذاری متمرکز شده، کدگذار محوری و کدگذاری نظری (چارمز، ۲۰۰۶). سه دور کدنویسی یا بیش از آن، امکان افزایش سطح انتزاع را فراهم می‌کند و در نهایت به ارائه یک مدل تئوری منجر می‌شود (کینگ و اسنودن، ۲۰۲۰). به صورت کلی فرایند کدنویسی داده‌ها از کدگذاری اولیه تا ساخت نظریه، به شرح شکل ۲ است.

شکل ۲. فرایند کدگذاری تا رسیدن به نظریه از طریق رویکرد ساخت‌گرا (ملوگتا و همکاران، ۲۰۱۷)

در این تحقیق به منظور تأیید نتایج و استحکام، دقت تحقیق و برای مشروعیت بخشی و صحت‌گذاری بر یافته‌ها و تحلیل‌ها از روش گوبا و لینکلن^۳ (۱۹۹۴) با نام موثق بودن^۴ که در خصوص مطالعات کیفی است، استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

در این تحقیق، مصاحبه‌ها بر اساس رویکرد ساخت‌گرا از نظریه داده‌بنیاد تجزیه و تحلیل شدند. نمونه‌ای از روش تجزیه و تحلیل داده‌ها در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲. کدگذاری در رویکرد ساخت‌گرا

نمونه‌ای از کدگذاری اولیه، متمرکز شده و محوری

کدگذاری محوری	کدگذاری متمرکز شده	کدگذاری اولیه		متن مصاحبه
		مقوله‌ها	گزاره‌ها و برجسب‌زنی (مفاهیم اولیه)	
- بحران‌های احتمالی مفروض	- بحران‌های مرتبط با سازمان‌های بین‌المللی و بالادستی فوتبال	- ایرادات زیرساختی و مشترک AFC	- ایرادات AFC به فوتبال ایران	بررسی اشکالات و ایراداتی که AFC به باشگاه‌های ایرانی وارد کرده بود و برای آنها طی نامه‌ای ارسال کرده بود نشان می‌دهد استقلال و پرسپولیس در برخی موارد مشکلات مشترکی دارند. یکی از همین ایرادات که AFC اصرار به حل آن داشت، مربوط به مباحث زیرساختی است که به ورزشگاه آزادی مربوط می‌شود. ایرادهای AFC به ساختار مدیریتی و ورزشی سرخ‌آبی‌ها، مشتی است که به درستی نمونه خروار فوتبال ایران به‌شمار می‌رود. این مشکلات نه تنها در کوتاه‌مدت شکل نگرفته، بلکه حلقه مفقوده این
		- رصد ناتوانی در حل مشکلات توسط AFC	- مباحث زیرساختی ورزشگاه آزادی	
		- فریب AFC در گذشته	- ایرادات AFC به مدیریت باشگاه‌های فوتبال	
		- پابرجایی مشکلات پس از	- ایرادات AFC به فوتبال ایران	

1- King & Snowden

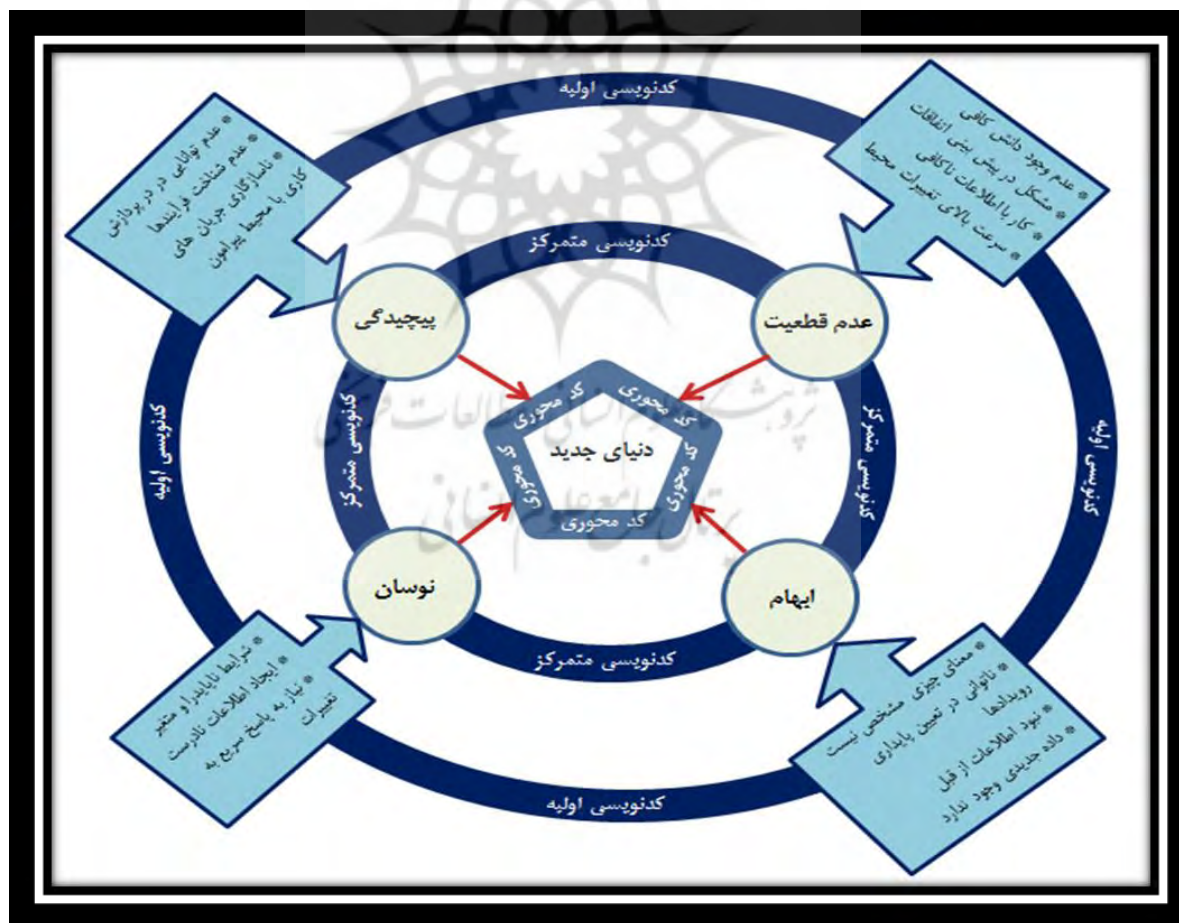
2- Mulugeta

3- Guba & Lincoln

4- Trustworthiness

- ورزش در کشور پس از دو دهه حرفه‌ای شدن است؛ به عبارتی لیگ فوتبال ایران که عنوان حرفه‌ای بودن را یدک می‌کشد پس از دو دهه فعالیت با ایرادهایی روبه‌رو شده که برخی از آنها ابتدایی‌ترین اصول حرفه‌ای یک لیگ معتبر تعریف خواهد شد.
- البته در چند سال گذشته این ایرادها همواره مورد توجه کنفدراسیون فوتبال آسیا بوده، اما مدیران پیشین با شیوه‌ها نادرست رضایت نسبی AFC را جلب کنند. اما تکرار این رفتارها و ایرادهای AFC در نهایت موجب شد تا این نهاد ورزشی قاره کهن نسبت به مدارک ارسالی دچار تردید فراوان شده و راست‌آزمایی از فوتبال کشورمان را به‌عنوان یکی از مأموریت‌های خود قلمداد کند.
- دو دهه
- رعایت نکردن ابتدایی‌ترین اصول یک لیگ حرفه‌ای
- شیوه نادرست مدیران پیشین در جلب رضایت نسبی AFC
- تکرار بیش‌ازحد رفتارهای اشتباه
- تردید AFC نسبت به مدارک ارسالی باشگاه‌های ایرانی
- راست‌آزمایی از فوتبال ایران توسط
- مأموریت جدید AFC
- در AFC - تردید
- خصوص صحبت
- اطلاعات ارسالی
- راستی‌آزمایی فوتبال ایران
- به‌عنوان مأموریت جدید AFC

تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش هفت دست [اصلی را نشان داد. در شکل ۳ نحوه شکل‌گیری یکی از این دسته‌ها (محور) به نام «دنیای جدید» که بر اساس یافته‌ها به دست آمد، به نمایش درآمده است.

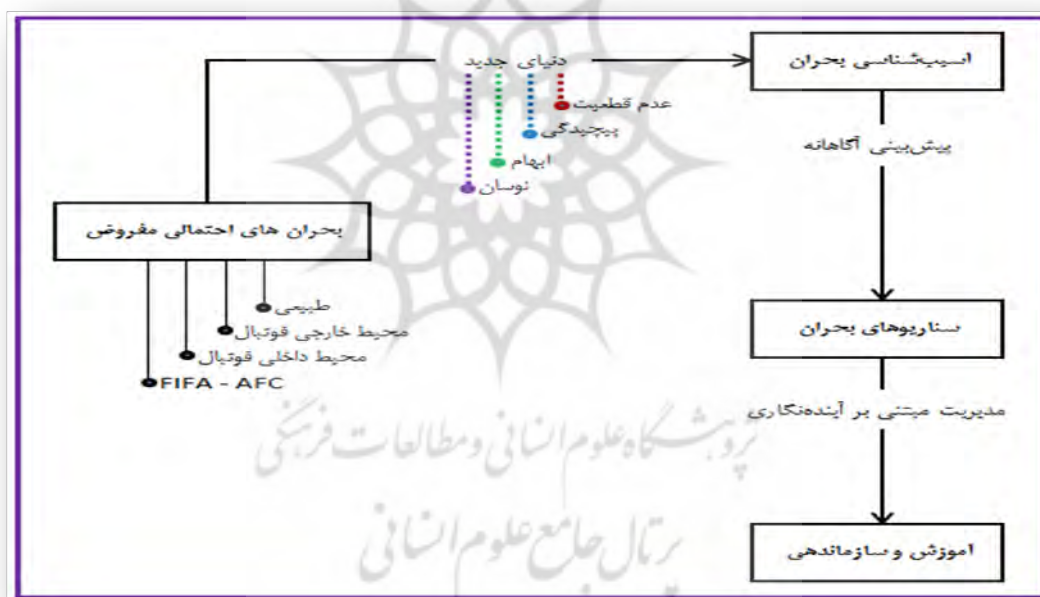

شکل ۳. نحوه شکل‌گیری یک محور اصلی

همان‌طور که در شکل ۴ مشخص است، اشباع نظری کدهای باز، شروع کدگذاری متمرکز است؛ پس از آن محورهای اصلی مشخص شدند. عوامل شناسایی‌شده از مصاحبه‌ها، در هفت دسته اصلی طبقه‌بندی شدند. بدین‌صورت که پس از حدود ۱۹۷ جمله پیاده‌سازی‌شده از مصاحبه‌ها، پس از حذف موارد تکراری، تعداد ۱۲۱ مفهوم اولیه و مقوله در کدگذاری اولیه توسط پژوهشگران شناسایی و نشانه‌گذاری شد؛ سپس، در کدگذاری متمرکز شده، ۳۱ کد به‌دست آمد و در نهایت در هفت کد محوری، ارائه شد. بر اساس رویه‌های مطرح‌شده در قسمت روش‌شناسی و همچنین نمونه کدگذاری ارائه‌شده، مقوله‌های فرعی و اصلی مدل به شرح جدول ۳ ارائه می‌شود.

جدول ۳. مقوله‌های فرعی و اصلی مدل پیش‌بینی آگاهانه بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران

مقوله‌های اصلی	مقوله‌های فرعی
بحران‌های احتمالی مفروض	طبیعی - محیط داخلی فوتبال - محیط خارجی فوتبال - سازمان‌های بین‌المللی و بالادستی فوتبال
دنیای جدید	عدم قطعیت - پیچیدگی - ابهام - نوسان
آسیب‌شناسی بحران	تدریجی - ناگهانی - قابل پیش‌بینی - غیرقابل پیش‌بینی - طبیعی - بشرساز
پیش‌بینی آگاهانه	منابع اولیه - منابع ثانویه - مهارت‌های فنی - مهارت‌های مدیریت داده - مهارت‌های ارتباطی
سناریوهای بحران	پایه - رسمی - معقول - انتقادی
مدیریت مبتنی بر آینده‌نگاری	مشارکت بین‌سطحی - کلان‌روندها - کل‌نگری - مهندسی مجدد - چشم‌انداز سازی
آموزش و سازماندهی	انعکاس نیازها - تحلیل ریسک - واکنش به‌موقع

شکل ۴. مدل پیش‌بینی آگاهانه بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران

پس از واکاوی در مقوله‌های مربوط به پیش‌بینی آگاهانه بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران، مدل نهایی تحقیق بدین‌صورت ارائه شد که ابتدا ریشه همه بحران‌های احتمالی که احتمال وقوعشان در فوتبال حرفه‌ای ایران وجود دارد، مشخص شد؛ پس از آن باید آسیب‌شناسی هر بحران با در نظر گرفتن اینکه دنیای امروزی، سرشار از عدم قطعیت‌های^۱ گوناگون، پیچیدگی^۲ فراوان، ابهامات^۳ بسیار و نوسان‌های^۴

1. Uncertainty

2. Complexity

3. Ambiguity

4. Volatility

کنترل‌نشده‌ای است، انجام گیرد؛ سپس با تفکر پیش‌بینی آگاهانه، سناریوهای مختلف و مربوط به هر بحران، طراحی شود؛ در نهایت بر اساس رویکرد مدیریتی مبتنی بر آینده، مسئله آموزش و سازماندهی در بازیگران اصلی فوتبال حرفه‌ای ایران، اجرا شود. شکل ۴، مدل پیش‌بینی آگاهانه بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران را نشان می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری

موضوع مدیریت بحران و امداد و نجات مقولاتی از این دست در سال‌های اخیر مورد توجه بیشتر مسئولان قرار گرفته است که دلایل متعددی دارد. در همین زمینه مصوباتی مانند «طرح جامع امداد و نجات کشور» به شماره ۲۲۸۲ ت ۲۴۴۱۲ مورخ ۱۳۸۲/۰۱/۲۳ و نیز «قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور» مصوبه دی‌ماه ۱۳۸۶ و آیین‌نامه اجرایی آن به شماره ۱۸۵۶۴۵/ت ۴۰۷۹۲ که در دولت به تصویب رسیده‌اند. همه اینها دلالت بر این مهم دارند که می‌باید با مدیریت مناسب و استفاده از فرصت‌های طلایی موجود، پیش از بروز بحران و اتفاقات ناخوشایند در زمان بحران تا حد ممکن جلوگیری کرد.

محیط ورزش، به‌خصوص فوتبال در ایران، به‌سبب علاقه‌مندان بسیار و برگزاری رویدادهای زیاد، یک از کاندیدهای اصلی مواجهه با بحران‌های مختلف از اعم از طبیعی و یا بشرساز است. از این‌رو برای برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، تخصیص منابع و سایر عوامل مدیریت بحران در فوتبال حرفه‌ای، لازم بود با استفاده از مدل‌های علمی و کاربردی، نسبت به تعیین نیازهای آموزشی، پژوهشی، تجهیزاتی، لجستیکی و ساختاری اقدام کرد. از این‌رو در این تحقیق یک مدل علمی برای پیش‌بینی آگاهانه بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران، مبتنی بر نظریه‌های برساخت‌گرایی و فراشناخت طراحی شد. مدل برساخت ارائه‌شده در این تحقیق دارای نوآوری شایان ملاحظه‌ای در شرح نظری مدیریت بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران است. البته همان‌طور که چارمز (۲۰۱۴؛ ۲۰۲۰) به‌عنوان بنیانگذار رویکرد ساخت‌گرا اذعان داشت، این رویکرد به‌طور صریح فرض می‌دارد که هر شرح نظری باید پرتره تفسیری را از جهان مورد بررسی ارائه دهد و در ادامه این مبحث، می‌افزاید که البته قرار هم نیست، تصویری کاملاً دقیق را از آن ارائه دهد. احتمالاً این پژوهش نیز که با رویکرد ساخت‌گرا صورت پذیرفته است، از این قاعده مستثنا نیست.

همان‌طور که عنوان شد، نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که پیش‌بینی آگاهانه از بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران به واقعی‌ترین شکل ممکن، در زمان حال صورت می‌گیرد؛ از این‌رو بر اساس درک تفسیری دقیق و کدگذاری‌های اولیه، متمرکز شده و محوری، ابتدا بحران‌های احتمالی مفروض در دنیای متغیر امروزی بررسی می‌شوند و آسیب‌شناسی متناسب با هر بحران و پس از آن سناریوهای مختلف هر بحران برای شبیه‌سازی شرایط احتمالی آن بحران، در جهت تعیین نیازهای آموزشی و سازماندهی مجدد در متولیان ورزش حرفه‌ای، ارائه می‌شود. یکی از ابعاد مدل بر ساخت حاضر، مؤلفه بحران‌های احتمالی مفروض است. این مؤلفه اشاره به این دارد که چه نوع بحران‌هایی می‌تواند بر سر راه فوتبال حرفه‌ای ایران قرار گیرد؟ از نظر مشارکت‌کنندگان، این بحران‌های مفروض در چهار دسته تقسیم‌بندی شدند و معتقد بودند که بحران‌های پیش‌روی فوتبال حرفه‌ای ایران، نمی‌توانند چیزی غیر از این چهار گروه باشند. دسته اول، بحران‌های احتمالی طبیعی‌اند. رخدادهای طبیعی یا بلاهای طبیعی^۱ به مجموعه‌ای از حوادث زیانبار گفته می‌شود، که منشأ انسانی ندارند. این حوادث به‌طور معمول پیش‌بینی‌نشده بوده یا حداقل از مدت‌های طولانی پیش از وقوع نمی‌توان آنها را پیش‌بینی کرد (یو، یانگ و لی، ۲۰۱۸). این بحران‌های دارای انواع مختلفی‌اند که بر اساس شدتشان، می‌توانند از لحاظ سخت‌افزاری، فوتبال حرفه‌ای را تحت تأثیر کم یا زیادی قرار دهند. معمولاً این نوع بحران‌ها، آلام خاصی پیش از وقوع ندارند، احتمالاً نتوان آنها را پیش‌بینی کرد، اما رخدادهای طبیعی مربوط به آب‌وهوا را امروز بر اساس گزارش‌های که سازمان‌های مرتبطشان ارائه می‌دهند، می‌توان از چند روز قبل پیش‌بینی و تصمیمات لازم را اتخاذ کرد. به‌نظر می‌رسد این نوع از بحران‌ها بیشتر بر روی برگزاری رویدادها در فوتبال حرفه‌ای تأثیر منفی خود را بگذارند. از آنجایی که اذعان شد شاید پیش‌بینی خاصی برای بحران‌های طبیعی وجود ندارد، پیشنهاد می‌شود که فدراسیون فوتبال،

^۱ Natural disaster

^۲ Yu

باشگاه‌های حرفه‌ای و هیأت‌های فوتبال استان و شهرستان‌های درگیر در برگزاری لیگ‌های حرفه‌ای، آمادگی لازم جهت مقابله با وقوع این بحران‌های طبیعی داشته باشند و هماهنگی‌های لازم را از قبل با سایر سازمان‌های تأثیرگذار در مدیریت بحران داشته باشند.

سه دسته باقیمانده دیگر، به بحران‌های احتمالی مربوط به محیط خارجی فوتبال، محیط داخلی فوتبال و بحران‌های مربوط به سازمان‌های بالادستی و بین‌المللی فوتبال ایران اشاره دارند. بحران‌های مربوط به محیط خارجی، به آن دسته بحران‌های انسان‌ساز اشاره دارد که هیچ‌کدام از متولیان فوتبال حرفه‌ای، دخالتی در ایجاد یا وقوع آنان ندارند. این بحران‌ها را می‌توان در دسته‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی، تقسیم کرد. از این دست بحران‌ها می‌توان تحریم‌های مختلف بین‌المللی که برای کشور وضع شده است اشاره کرد؛ این نوع بحران، تأثیر مستقیمی بر روی فوتبال حرفه‌ای ایران مانند ناتوانی در پرداخت‌های ارزی از طریق راه‌های مناسب، برگزاری برخی بازی‌ها در کشور ثالث، به علت پاره‌ای از مشکلات سیاسی و یا حتی عدم برگزاری دیدارهای تدارکاتی مناسب چه در رده قهرمانی و حرفه‌ای، به این سبب، اشاره کرد. یا مورد بحران دیگر، برگزاری بازی‌ها بدون تماشاگران به سبب همه‌گیری ویروس یا شرایط خاص سیاسی و اجتماعی جامعه اشاره کرد. پیشنهاد می‌شود که متولیان فوتبال حرفه‌ای با داشتن چنین تجاربی، باید دیگر مشکلات یا بحران‌های احتمالی از این قبیل را رصد یا پیش‌بینی کنند. در آن صورت می‌توانند غافلگیر نشده و حتی به اهداف از پیش طراحی شده خود، دست یابند. بحران‌های مربوط به محیط داخلی فوتبال اشاره به اشتباهات یا بحران‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری دارد که توسط افرادی که در فوتبال حرفه‌ای تصمیم‌گیرنده هستند، ایجاد می‌گردند. به‌عنوان مثال می‌توان به عدم ارسال فهرست بازیکنان در زمان مناسب در رقابت‌های برون‌مرزی فوتبال توسط یکی از باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال در سال‌های گذشته، عدم تنظیم قراردادهای استاندارد با بازیکنان و مربیان، که حتی به‌راحتی می‌توانند از باشگاه‌های خود، بدون اینکه باشگاه، منفعت مالی داشته باشد، جدا شوند یا عدم پرداخت به‌موقع طلب بازیکنان خارجی و داخلی و بحران‌هایی که از این طریق اتفاق می‌افتد. در این زمینه نیز پیشنهاد می‌شود که فدراسیون فوتبال و باشگاه‌های حرفه‌ای، بخشی از ساختار خود را به مقابله با این موضوع اختصاص دهند و معاونت مدیریت پیشگیری از بحران‌های انسان‌ساز مرتبط به محیط فوتبال را تأسیس کنند. بخش آخر بحران‌ها، مربوط به بحران‌هایی است که سازمان‌های بالادستی فوتبال حرفه‌ای مانند AFC و FIFA در وقوع آنها نقش دارند؛ البته به این معنی نیست که متولیان اصلی فوتبال دنیا و آسیا به دنبال بحران‌آفرینی هستند، بلکه این نوع بحران‌ها ناشی از دو نوع بحران مربوط به محیط خارجی و داخلی فوتبال ایران هستند که در مواقع مختلف پیش آمده‌اند. برای مثال بحث حضور تماشاگران خانم در ورزشگاه‌هاست که به‌نظر می‌رسد از نوع بحران‌های خارج از محیط فوتبال است، ولی به هر حال FIFA حساسیت‌های خاصی خود در این زمینه را اعلام کرده است و انتظار برآورده شدن آنها توسط تمامی فدراسیون‌های ملی زیرمجموعه خود دارد. یا بحران بعدی مشکل AFC با باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال ایران که در رقابت‌های باشگاهی در آسیا حضور دارند است؛ در این زمینه نیز باشگاه‌های حرفه‌ای ایرانی و همچنین فدراسیون فوتبال نتوانسته‌اند، شرایط عمومی و اختصاصی را که برایشان مشخص شده است فراهم آورند و این مورد به محرومیت‌های مختلفی منجر شده است. برای مقابله با این نوع بحران پیشنهاد می‌شود که متولیان فوتبال حرفه‌ای ایران، اعم از باشگاه‌ها و فدراسیون در برابر مراجع بالادستی خود، شفافیت‌سازی صادقانه انجام دهند تا دیگر متهم به عدم صداقت نشوند و بتوانند ارتباط مناسبی با آنها برقرار کنند و در نهایت در راستای توسعه فوتبال حرفه‌ای گام بردارند. یا در زمینه فشاری که FIFA به فوتبال ایران تحمیل می‌کند که در اصل متولیان فوتبال در به‌وجود آمدن آن دخیل نیستند و نهادهای خارج از فوتبال در این زمینه تصمیم‌گیرنده‌اند نیز پیشنهاد می‌شود که فدراسیون فوتبال با هدف ایجاد نشاط اجتماعی با حاکمیت و یا دیگر مراجع در ارتباط با چنین بحران‌هایی رایزنی نماید و با استفاده از افراد با دانش و متخصص، سعی در گرفتن امتیازهایی کند که به توسعه و رشد فوتبال حرفه‌ای، به‌خصوص از لحاظ اقتصادی منجر می‌گردند، شود.

یکی دیگر از ابعاد مدل حاضر، دنیای جدید نام دارد. این مؤلفه به دنیایی سرشار از عدم قطعیت، پیچیدگی، ابهام و نوسان اشاره دارد. عدم قطعیت اصطلاحی است برای توصیف وضعیتی که به علت فقدان دانش مشخص استفاده می‌شود (هلنسرورم، ۲۰۲۱). در پیچیدگی تغییر پیش‌بینی‌ناپذیر یا ناپایدار وجود ندارد و فقدان اطلاعات کلیدی وجود ندارد. در واقع، اطلاعات زیادی هم در مورد موضع مورد

¹ Hellström

بررسی وجود دارد، اما پردازش همه آنها باعث گیجی و سردرگمی می‌شود (کولیب^۱ و همکاران، ۲۰۲۲). نوسان را می‌توان به صورت یک شرایط ناپایدار یا غیرقابل پیشگویی تعریف کرد. این وضعیت لزوماً شامل ساختار پیچیده، کمبود بحرانی دانش و یا تردید در مورد نتایج حاصل از رویدادهای کلیدی نمی‌شود (کانکو^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). ابهام مشخص‌کننده موقعیت‌هایی است که شک و تردید در مورد ماهیت روابط علت و معلول وجود داشته باشد. ابهام بی‌ثباتی نیست (شی و گائو^۳، ۲۰۱۴). مدل حاضر اذعان دارد که هر نوع بحران که احتمال وقوع آن در فوتبال حرفه‌ای ایران وجود دارد را باید بر اساس این چهار عامل بررسی کرد. پیشنهاد می‌شود پس از شناسایی نوع بحران در شرایط عدم قطعیت، فدراسیون فوتبال و باشگاه‌های حرفه‌ای باید از منابع اطلاعاتی موجود برای جمع‌آوری داده‌های جدید برای آمادگی با آن بحران آماده شوند؛ همچنین پس از شناسایی بحران در شرایطی که پیچیدگی بسیار وجود دارد، متولیان فوتبال حرفه‌ای باید تجدید ساختار عملیاتی سازمان خود را مطابق با پیچیدگی‌های خارجی انجام دهند؛ همچنین پس از شناسایی بحران در شرایطی که نوسانات زیادی وجود دارد، فدراسیون و باشگاه‌های حرفه‌ای باید به دنبال چابکی و کسب مهارت‌های جدید برای مقابله با آن نوع بحران و بی‌ثباتی باشند؛ در نهایت بعد از شناسایی بحران در شرایطی که ابهامات گسترده‌ای در آن زمینه وجود دارد، پیشنهاد می‌شود که متولیان فوتبال حرفه‌ای ایران برای کاهش ابهام دست به آزمایش‌های هوشمند در زمینه بحرانی که احتمال وقوعش را تشخیص داده‌اند، بزنند. مدیران این سازمان‌ها باید بتوانند تشخیص دهند که در صورت وقوع، کدام راهبرد می‌تواند در صورتی که دیگر اقدامات قبلی پاسخگو نیستند، مفید باشند.

از دیگر ابعاد مدل بر ساخت حاضر، مؤلفه آسیب‌شناسی بحران است. این قسمت از مدل اشاره به این دارد که پس از تشخیص یا پیش‌بینی بحران احتمالی و رصد آن بر اساس محیط‌های چهارگانه دنیای جدید، باید آسیب‌شناسی مربوط به هر بحران به صورت مجزا صورت پذیرد. پیشنهاد می‌شود در این قسمت، فدراسیون فوتبال و هیأت‌های متبوعش، همچنین باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال، میزان یا شدت تدریجی بود، ناگهانی بودن، پیش‌بینی‌پذیری یا پیش‌بینی‌ناپذیری بحران احتمالی را به صورت کاملاً هدفمند ارزیابی کنند و برنامه‌ریزی مناسب با نتیجه نهایی را انجام دهند.

یکی دیگر از ابعاد اصلی مدل موجود، پیش‌بینی آگاهانه است. پیش‌بینی ابزار مهمی برای تصمیم‌گیری آگاهانه است (هان^۴ و همکاران، ۲۰۰۹). پیش‌بینی آگاهانه روشی است برای استفاده از داده‌های تاریخی به‌عنوان ورودی اصلی، برای تعیین روندهای آینده است (کارجوفسکی^۵ و همکاران، ۲۰۲۲). این قسمت از مدل اشاره به این دارد که پس از طی مراحل، شناسایی بحران‌های احتمالی و بررسی آنها در محیط متغیر دنیای جدید و آسیب‌شناسی هر بحران در دنیای فوتبال حرفه‌ای باید یک پیش‌آگاهانه و علمی بر اساس اطلاعات قبلی و منابع جدید، انجام گیرد. در این خصوص پیشنهاد می‌شود که متولیان فوتبال حرفه‌ای، پیش‌بینی آگاهانه در خصوص با هر بحران را بر اساس منابع اولیه، منابع ثانویه، مهارت‌های فنی، مهارت‌های مدیریت داده و مهارت‌های ارتباطی انجام دهند.

یافته‌ها نشان می‌دهد که یکی از ابعاد دیگر مدل بر ساخت حاضر، سناریوهای بحران نام دارد. این قسمت از مدل به این اشاره دارد که می‌توان بر اساس داده‌های جمع‌آوری شده از دیگر ابعاد مدل که به آنها پرداخته شد، برای هر بحران احتمالی در فوتبال حرفه‌ای، سناریوهای مختلف طراحی کرد. از فواید این قسمت این است که مدیران و متولیان فوتبال حرفه‌ای، پیش از وقوع یک بحران، با شکل‌های مختلف آن بحران آشنا خواهند شد و می‌توانند اقدامات پیشگیرانه انجام دهند. در این زمینه پیشنهاد می‌شود، سناریو هر بحران احتمالی در چهار حالت، بدبینانه، خوش‌بینانه، ادامه وضع موجود و در نهایت با رویکرد نقادانه طراحی شود. در این صورت متولیان فوتبال حرفه‌ای می‌توانند در صورت وقوع آن بحران یا بحرانی شبیه آن، در حالت‌های مختلف، تصمیمات مناسب اتخاذ کنند. حتی می‌توانند برای جلوگیری از وقوع آن بحران احتمالی، سیاستگذاری کنند.

1- Koliba

2- Kaneko

3- Shi & Gao

4- Hahn

5- Krajewski

از دیگر ابعاد مدل حاضر، مدیریت مبتنی بر آینده‌نگاری است. عدم قطعیت درباره آینده، مدیران را وادار می‌کند تا از یک سو برای تعیین وضعیت‌های آینده و از سوی دیگر برای خلق آن آینده در جستجوی ابزارها و روش‌های جدید باشند (آندرسون و آندرسون، ۲۰۱۷). این قسمت از مدل اشاره به این دارد که پس از شناسایی سناریوهای متناسب با هر بحران در فوتبال حرفه‌ای، سازمان‌های متولی فوتبال حرفه‌ای باید یک رویکرد مدیریت مبتنی بر تفکر آینده (دنیل و همکاران، ۲۰۱۳) یا آینده‌نگاران در پیش گیرند. در این خصوص پیشنهاد می‌شود که فدراسیون فوتبال و باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال برای مدیریت در این سطح، به فرایندهایی مانند مشارکت بین‌سطحی، کلان‌روندها، کل‌نگری یا دیدگاه پویا، مهندسی مجدد و چشم‌اندازسازی توجه ویژه‌ای داشته باشند.

آخرین بعد مدل حاضر، به آموزش و سازماندهی اشاره دارد. این قسمت از مدل اشاره به این دارد که پیش از شناسایی بحران‌های احتمالی و عملیات خاصی که بر مبنای این مدل و به‌صورت مشخص روی هر بحران احتمالی صورت گرفت، در این قسمت باید بحث آموزش و سازماندهی توسط متولیان مختلف فوتبال حرفه‌ای، متناسب با اهداف سازمان خود، همچنین سناریوهای طراحی شده برای هر بحران احتمالی، صورت گیرد. در این خصوص پیشنهاد می‌شود که فدراسیون فوتبال و باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال، متناسب با بحران احتمالی که بر اساس پیش‌بینی آگاهانه به آن پرداخته شد، انعکاس نیازهای متناسب با نوع بحران را در آموزش و سازماندهی سازمان خود مدنظر قرار دهند. همچنین در این خصوص پیشنهاد می‌شود که به‌منظور موارد مربوط به تحلیل ریسک و واکنش به‌موقع و متناسب هر بحران، در سازمان موردنظر، آموزش داده شود.

در نتیجه‌گیری نهایی این پژوهش، می‌توان ادعا کرد، می‌توان هر نوع بحران احتمالی را که در فوتبال حرفه‌ای احتمال وقوعش وجود دارد بر اساس این مدل آزمایش کرد. سازوکار استفاده از این مدل، پیش از این تشریح شد و پیشنهادهای عملیاتی مرتبط با همه مؤلفه‌های اصلی، به‌صورت مجزا ارائه شد. در پایان می‌توان گفت که ریشه همه بحران‌های احتمالی که احتمال وقوعشان در فوتبال حرفه‌ای ایران وجود دارد، باید مشخص شود و پس از آن باید آسیب‌شناسی هر بحران با در نظر گرفتن اینکه دنیای امروزی، سرشار از عدم قطعیت‌های گوناگون، پیچیدگی فراوان، ابهامات بسیار و نوسان‌های کنترل‌نشده است، انجام گیرد. پس از آن با تفکر پیش‌بینی آگاهانه، سناریوهای مختلف و مربوط به هر بحران، طراحی شود؛ در نهایت نیز برای برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، تخصیص منابع و سایر عوامل مدیریت بحران در فوتبال حرفه‌ای، لازم است با استفاده از رویکردهای مدیریتی آینده‌نگارانه به تعیین نیازهای آموزشی، پژوهشی، تجهیزاتی، لجستیکی و ساختاری پرداخت. در خصوص این تحقیق، محدودیت قابل‌بحثی وجود ندارد؛ اما شاید بتوان گفت هرچند این مدل، به‌صورت اختصاصی برای پیش‌بینی آگاهانه بحران‌ها در فوتبال طراحی شد، اما می‌توان در زمینه سایر ورزش‌ها، در بخش ورزش حرفه‌ای استفاده شود. از این‌رو به محققان آتی پیشنهاد می‌شود که این مدل به‌عنوان یک الگو استفاده کنند و آن را بر روی ورزش‌های مختلف تست کرده و گزارش خود را ارائه کنند. همچنین پیشنهاد می‌شود که محققان آتی، سناریوهای آینده مدیریت بحران در فوتبال حرفه‌ای ایران را مبتنی بر رویکرد آینده‌نگارانه، طراحی کنند.

تقدیر و تشکر

از همه مشارکت‌کنندگان ارجمند و عزیزی که در انجام این تحقیق، مشارکت کردند، سپاسگزاریم.

¹ Andersen & Andersen

² Daniel

References

- [Andersen, A. D., & Andersen, P. D. \(2017\). Foresighting for inclusive development. *Technological Forecasting and Social Change*, 119, 227-236.](#)
- [Brown, N. A., & Billings, A. C. \(2013\). Sports fans as crisis communicators on social media websites. *Public relations review*, 39\(1\), 74-81.](#)
- [Biglari, N., Hosseininia, S. R., Bagheri, H., & Coombs, W. T. \(2022\). Identifying and prioritizing factors affecting the fan crisis in the Iranian Football Premier League based on the three-point model. *Sport Management Journal*, 13\(4\), 1235-1261. \(In Persian\)](#)
- [Charmaz, K. \(2008\). Reconstructing grounded theory. *The SAGE handbook of social research methods*, 461-478.](#)
- [Charmaz, K. \(2006\). Constructing grounded theory. Sage, London.](#)
- [Charmaz, K. \(2002\). Stories and silences: Disclosures and self in chronic illness. *Qualitative inquiry*, 8\(3\), 302-328.](#)
- [Charmaz, K. \(2005\). Grounded theory in the 21st century: A qualitative method for advancing social justice research. *Handbook of qualitative research*, 3\(7\), 507-535.](#)
- [Carter, J. L., Lee, D. J., Ranchordas, M. K., & Cole, M. \(2022\). Perspectives of the barriers and enablers to nutritional adherence in professional male academy football players. *Science and Medicine in Football*, 1-12.](#)
- [Chen, C. \(2022\). Naming the ghost of capitalism in sport management. *European Sport Management Quarterly*, 1-22.](#)
- [Coombs, T. W. \(2008\). The future of crisis communication from an international perspective. In *Krisenmanagement in der Mediengesellschaft* \(pp. 275-287\). VS Verlag für Sozialwissenschaften.](#)
- [Coombs, W. T., & Laufer, D. \(2018\). Global crisis management—current research and future directions. *Journal of International Management*, 24\(3\), 199-203.](#)
- [Daniel, T. O., Stanton, C. M., & Epstein, L. H. \(2013\). The future is now: reducing impulsivity and energy intake using episodic future thinking. *Psychological science*, 24\(11\), 2339-2342.](#)
- [Devlin, E. S. \(2006\). *Crisis management planning and execution*. Auerbach Publications.](#)
- [DiFiori, J. P., Green, G., Meeuwisse, W., Putukian, M., Solomon, G. S., & Sills, A. \(2021\). Return to sport for North American professional sport leagues in the context of COVID-19. *British Journal of Sports Medicine*, 55\(8\), 417-421.](#)
- [Emrani, A., Memari, Z., & Rezaei Pandari, A. \(2022\). Study on Socio-Economic Crises and Solutions in Football Clubs. *Sport Management Journal*, Ready to publish. \(In Persian\)](#)
- [Elahi, A.R., & Pour aghae, Z. \(2004\). Investigating the state of football stadiums in the country compared to European standards. *Harkat*, 19 \(19\), 63-79. \(In Persian\)](#)
- [Fleming, T., Sutcliffe, K., Lucassen, M., Pine, R., & Donkin, L. \(2022\). Serious games and gamification in clinical psychology. *Journal: Comprehensive Clinical Psychology*, 77-90.](#)
- [George, A. M., & Pratt, C. B. \(1997\). *Case studies in crisis communication: International perspectives on hits and misses*. Routledge.](#)
- [Guba, E., & Lincoln, Y. \(1994\). Competing paradigms in qualitative research. In N. Denzin & Y. Lincoln \(Eds.\), *The handbook of qualitative research*. Newbury Park, CA: Sage.](#)
- [Golmohammadi, N., askari, A., Khorvash, M. \(2022\). The crisis management model in holding sporting events. *Strategic Studies on Youth ans Sports*, Ready to publish. \(In Persian\)](#)

- [Hahn, H., Meyer-Nieberg, S., & Pickl, S. \(2009\). Electric load forecasting methods: Tools for decision making. *European journal of operational research*, 199\(3\), 902-907.](#)
- [Hellström, D. \(2021\). Uncertainty management–How to handle project uncertainty: A case study at Rimaster Development.](#)
- [Hills, A. \(2005\). Insidious environments: creeping dependencies and urban vulnerabilities. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 13\(1\), 12-20.](#)
- [Inoue, Y., Sato, M., Filo, K., Du, J., & Funk, D. C. \(2017\). Sport spectatorship and life satisfaction: A multicountry investigation. *Journal of Sport Management*, 31\(4\), 419-432.](#)
- [Jackman, P. C., Dargue, E. J., Johnston, J. P., & Hawkins, R. M. \(2021\). Flow in youth sport, physical activity, and physical education: A systematic review. *Psychology of Sport and Exercise*, 53, 101852.](#)
- [Kaneko, K., Miyamoto, K., Takeda, N., & Yoshino, K. \(2022\). Quantum pricing with a smile: Implementation of local volatility model on quantum computer. *EPJ Quantum Technology*, 9\(1\), 1-32.](#)
- [Kargar, Gh., Ghafozi, F., Mphamadi Moghadam, Y., & Moradi Sayasar, Gh. \(2018\). Presenting the management model of sports events in Iran. *Entezame Ejtemae*, 6 \(3\), 1-30. \(In Persian\)](#)
- [Karimi, J., karimi, S., bejani, A., & rahbari, S. \(2022\). Develop a Crisis Management Conceptual Model in Sporting Events Based on Thematic Analysis. , 13\(4\), 99-121. \(In Persian\)](#)
- [Knight, H. R., Hartman, K. L., & Bennett, A. \(2020\). Gun violence, eSports, and Global crises: a proposed model for sport crisis communication practitioners. *Journal of Global Sport Management*, 5\(2\), 223-241.](#)
- [Koliba, C., Gerrits, L., Rhodes, M. L., & Meek, J. W. \(2022\). Complexity theory and systems analysis. In *Handbook on theories of governance*. Edward Elgar Publishing.](#)
- [Krajewski, A. M., Siegel, J. W., Xu, J., & Liu, Z. K. \(2022\). Extensible structure-informed prediction of formation energy with improved accuracy and usability employing neural networks. *Computational Materials Science*, 208, 111254.](#)
- [King, E. L., & Snowden, D. L. \(2020\). Serving on multiple fronts: A grounded theory model of complex decision-making in military mental health care. *Social Science & Medicine*, 250, 112865.](#)
- [Khodadad Kashi, F., & Karimnia, E. \(2018\). Evaluation of the Rate of Competition and Monopoly In Olympic Games Based on Concentration Index: 1996-2016. *Applied Research in Sport Management*, 6\(4\), 93-103. \(In Persian\)](#)
- [Laing, L., Piekarz, M., Jenkins, I., & Mills, P. \(2019\). Risk and safety management in the leisure, events, tourism and sports industries. *Sport Management Review*, 22\(2\), 288-289.](#)
- [Lv, C., Wang, Y., & Jin, C. \(2022\). The possibility of sports industry business model innovation based on blockchain technology: Evaluation of the innovation efficiency of listed sports companies. *PLoS one*, 17\(1\), e0262035.](#)
- [Madden, P. \(2012\). Fan welfare maximization as a club objective in a professional sports league. *European Economic Review*, 56\(3\), 560-578.](#)
- [McLoughlin, R. J., Green, J., Nazarey, P. P., Hirsh, M. P., Cleary, M., & Aidlen, J. T. \(2019\). The risk of snow sport injury in pediatric patients. *The American journal of emergency medicine*, 37\(3\), 439-443.](#)
- [Mulugeta, B., Williamson, S., Monks, R., Hack, T., & Beaver, K. \(2017\). Cancer through black eyes-The views of UK based black men towards cancer: A constructivist grounded theory study. *European Journal of Oncology Nursing*, 29, 8-16.](#)
- [Pakbaz khosroshahi, A. \(2018\). Developing a Pattern to Manage Media Crisis. *Rasaneh*, 29\(3\), 125-145. \(In Persian\)](#)

Shah mansouri E.A., & Mozafari S.A.A. (2006). The causes of accession in sport crisis and the ways for preventing them in software, hardware, liveware and mass media arenas. Research on sport science, 4 (12), 87- 106. (in persian)

Shi, J., & Gao, Y. (2014). A comparison of three PPP integer ambiguity resolution methods. GPS solutions, 18(4), 519-528.

Strauss, A., & Corbin, J. (1967). Discovery of grounded theory. London: A Division of Transaction Publishers.

Stewart, A., & Rayner, S. (2016). Planning mega-event legacies: uncomfortable knowledge for host cities. Planning perspectives, 31(2), 157-179.

Tabesh, S., Elahi, A.R., & Akbari Yazdi, H. (2016). Compilation of strategic topics for the management of Sepahan Isfahan club fans. Journal of Sport Management and Motor Behavior, 12(24), 241-254. (In Persian)

Venek, V., Kranzinger, S., Schwameder, H., & Stöggel, T. (2022). Human Movement Quality Assessment Using Sensor Technologies in Recreational and Professional Sports: A Scoping Review. Sensors, 22(13), 4786.

Whittle, S. (2019). The role of sport involvement in reducing depressive symptoms via changes to hippocampal structure: next steps for research in developing samples. Biological psychiatry: cognitive neuroscience and neuroimaging, 4(5), 421-422.

Williams, T., Wiles, J., Smith, M., & Ward, K. (2022). Combining action research and grounded theory in health research: A structured narrative review. SSM-Qualitative Research in Health, 100093.

Yao, P. L., Laurencelle, L., & Trudeau, F. (2020) Former athletes' lifestyle and self-definition changes after retirement from sports. Journal of Sport and Health Science, 9(4), 376-383.

Yu, M., Yang, C., & Li, Y. (2018). Big data in natural disaster management: a review. Geosciences, 8(5), 165.

Zhang, L., & Xu, Y. (2021). Research on the development and resource development of sports industry in coastal cities based on 5G network processor and IoT system. Microprocessors and Microsystems, 83, 104000.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی